

**КП № 69 ВИСОКОСПЕЦИАЛИЗИРАНИ
ИНТЕРВЕНЦИОНАЛНИ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ЗАБОЛЯВАНИЯ
НА ГАСТРОИНТЕСТИНАЛНИЯ ТРАКТ**

Минимален болничен престой – 3 дни

КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ ПО МКБ-9 КМ/АКМП

ОСНОВНИ ВИСОКОСПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИНТЕРВЕНЦИОНАЛНИ ПРОЦЕДУРИ

ЛОКАЛНА ЕКСЦИЗИЯ ИЛИ ДЕСТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИИ ИЛИ ТЪКАН НА ЕЗОФАГА

*** 42.33 ЕНДОСКОПСКА ЕКСЦИЗИЯ ИЛИ ДЕСТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИЯ ИЛИ ТЪКАН НА ХРАНОПРОВОД

аблация на езофагусно новообразувание чрез ендоскопски достъп

Изключва:

биопсия на хранопровод – 42.24-42.25

фистулектомия – 42.84

отворено лигиране на езофагеални варици – 42.91

Ендоскопско приложение на агент в лезия на хранопровод

Инжектиране на склерозиращ агент

Включва: варици:

- езофаеални
- езофаго гастрален преход

30476-00 Ендоскопско приложение на агент в некрвяща лезия в хранопровод

30476-01 Ендоскопско приложение на агент в некрвяща лезия в областта на хранопроводно-стомашния преход

Деструктивни процедури на хранопровода

30476-02 Ендоскопско лигиране варици на хранопровод

Ендоскопско лигиране варици на езофагогастрален сегмент

30478-11 Езофагоскопия с диатермия

30478-12 Езофагоскопия с термична сонда за коагулация

30478-19 Езофагоскопия с друга коагулация

Аргон-плазма коагулация

30479-00 Ендоскопска лазер терапия на хранопровод

Ендоскопска лазер терапия на хранопровод при:

- доброкачествени съдови лезии
- дилатация
- неоплазима

Други ексцизионни процедури на хранопровод

30478-13 Езофагоскопия с ексцизия на лезия

Ендоскопска езофагеална полипектомия

Селективна ваготомия с частична гастректомия

Стволова ваготомия с частична гастректомия

Кодирай също когато е направен:

- контрол на кървяща пептична язва (30505-00 [874], 30509-00 [880])

Не включва: такава след предишни процедури за пептична язвена болест (30503 [878])

30497-00 Селективна ваготомия с частична гастректомия и гастродуоденална анастомоза

Панендоскопия с деструкция

Дуоденоскопия

Гастроскопия

Езофагогастродуоденоскопия [EGD]

Включва: двойно балонна ентроскопия

} } с деструкция

30478-01 Панендоскопия до дванадесетопръстника с диатермия

30478-02 Панендоскопия до дванадесетопръстника със сонда за термична коагулация

30478-03 Панендоскопия до дванадесетопръстника с лазерна коагулация

30478-20 Панендоскопия до дуоденума с друга коагулация

Аргон плазма коагулация

ЛОКАЛНА ЕКСЦИЗИЯ ИЛИ ДЕСТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИИ ИЛИ ТЪКАН НА ТЪНКО ЧЕРВО

***45.30 ЕНДОСКОПСКА ЕКСЦИЗИЯ ИЛИ ДЕСТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИИ НА ДУОДЕНУМ

Изключва:

биопсия на дуоденум - 45.14-45.15
спиране на хеморагия - 44.43
фистулектомия - 46.72

Панендоскопия с ексцизия

Дуоденоскопия }
Гастроскопия } с ексцизия
Езофагогастродуоденоскопия [EGD] }
Включва: двойно балонна ентероскопия
30478-04 Панендоскопия до дванадесетопръстника с ексцизия на лезия
Панендоскопия на дуоденума с ексцизия на полип

ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ХРАНОПРОВОД
*** 42.81 ПОСТАВЯНЕ НА ПОСТОЯННА ТРЪБА В ХРАНОПРОВОДА

Други процедури за приложение, поставяне или премахване върху хранопровод

30490-00 Ендоскопско поставяне на езофагеална протеза
Ендоскопско поставяне на езофагеален стент:
• разширяващ се
• неразширяващ се
Включва: дилатация на хранопровод
30490-01 Ендоскопска подмяна на езофагеална протеза
Ендоскопска подмяна на езофагеален стент:
• разширяващ се
• неразширяващ се
Включва: дилатация на хранопровод
30490-02 Ендоскопско отстраняване на езофагеална протеза
Ендоскопско изваждане на езофагеален стент:
• разширяващ се
• неразширяващ се
Не включва: това при подмяна (30490-01 [853])

*** 42.85 ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ ПРИ ЕЗОФАГЕАЛНА СТРИКТУРА – ЕНДОСКОПСКА ДИЛАТАЦИЯ

Дилатация на хранопровод

41819-00 Друга ендоскопска дилатация на хранопровод
Не включва: чрез лазер (30479-00 [856])
с поставяне на протеза (30490-00 [853])

*** 42.92 ДИЛАТАЦИЯ НА ХРАНОПРОВОД
Дилатация на сфинктера на кардиата
Изключва:
интубация на хранопровод - 96.03, 96.06-96.08

41831-00 Ендоскопска пневматична дилатация на хранопровод

ЛОКАЛНА РЕЗЕКЦИЯ ИЛИ ДЕКТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИЯ ИЛИ ТЪКАН НА СТОМАХ

*** 43.41 ЕНДОСКОПСКА ЕКСЦИЗИЯ ИЛИ ДЕКТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИЯ ИЛИ ТЪКАН НА СТОМАХ
стомашна полипектомия чрез ендоскопски достъп
стомашни варици чрез ендоскопски достъп

Изключва:
биопсия на стомаха - 44.14-44.15
спиране на хеморагия - 44.43
отворена лигатура на стомашни варици - 44.91

Панендоскопия с деструкция

30478-01 Панендоскопия до дванадесетопръстника с диатермия
30478-02 Панендоскопия до дванадесетопръстника със сонда за термична коагулация
30478-03 Панендоскопия до дванадесетопръстника с лазерна коагулация

Деструктивни процедури на стомах

30476-03 Ендоскопско лигиране на стомашни варици

*** 43.42 ЛОКАЛНА РЕЗЕКЦИЯ НА ДРУГА ЛЕЗИЯ ИЛИ ТЪКАН НА СТОМАХ
Изключва:
биопсия на стомаха - 44.14-44.15
стомашна фистулектомия - 44.62-44.63
частична гастректомия - 43.5-43.89

Други ексцизионни процедури на стомах

90297-01 Ендоскопска мукозна резекция на стомах

*** 45.34 ДРУГА ДЕСТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИЯ НА ТЪНКО ЧЕРВО, ОСВЕН ДУОДЕНУМ**Панендоскопия с ексцизия**

Дуоденоскопия }
Гастроскопия } с ексцизия
Езофагогастродуоденоскопия [EGD] }
Включва: двойно балонна ентероскопия
30473-06 Панендоскопия до илеума с биопсия

Панендоскопия с отстраняване на чуждо тяло

30478-14 Панендоскопия до илеума с отстраняване на чуждо тяло
Включва: двойно балонна ентероскопия
Изваждане на чуждо тяло чрез:
• илеоскопия
• йеюноскопия

Панендоскопия с деструкция

Дуоденоскопия }
Гастроскопия } с деструкция
Езофагогастродуоденоскопия [EGD] }
Включва: двойно балонна ентероскопия
30478-15 Панендоскопия до илеума с диатермия
30478-16 Панендоскопия до илеума със сонда за термична коагулация
30478-17 Панендоскопия до илеума с лазерна коагулация
30478-21 Панендоскопия до илеума с друга коагулация
Аргон плазма коагулация

Други ексцизионни процедури на дебело черво

90297-02 Ендоскопска мукозна резекция на дебело черво

ПИЛОРОПЛАСТИКА***** 44.22 ЕНДОСКОПСКА ДИЛАТАЦИЯ НА ПИЛОРА**

дилатация с балонен ендоскоп
ендоскопска дилатация на гастрейеюностомно място

Ендоскопска дилатация на стомашна стриктура

30475-00 Ендоскопска дилатация на стомашна стриктура
Не включва: такава при гастродуоденална стриктура (30475-01 [882])
30475-01 Ендоскопска дилатация на гастродуоденална стриктура
Не включва: такава при стомашна стриктура (30475-00 [882])

ГАСТРОЕНТЕРОСТОМИЯ БЕЗ ГАСТРЕКТОМИЯ***** 44.32 ПЕРКУТАННА (ЕНДОСКОПСКА) ГАСТРОИЕЮНОСТОМИЯ****Процедури за приложение, поставяне или премахване върху тънки черва**

Включва: двойно-балонна ентероскопия
30478-05 Перкутанна ендоскопска йеюностомия [PEJ]

Процедури за приложение, поставяне или премахване върху стомах

30478-08 Изваждане на гастростомна тръба
Изваждане на:
• неендоскопски гастростомен бутон
• перкутанна ендоскопска гастростомна [PEG] тръба
Не включва: тези с подмяна на:
• неендоскопски гастростомен бутон (30483-00 [870])
• перкутанна ендоскопска гастростомна тръба (30482-00 [870])
30481-00 Първоначално вкарване на перкутанна ендоскопска гастростомна [PEG] тръба
30482-00 Повторно вкарване на перкутанна ендоскопска гастростомна [PEG] тръба
Подмяна на перкутанна ендоскопска гастростомна [PEG] тръба

ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СТОМАХ***** 44.69 ДРУГО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СТОМАХ**

Ендоскопска корекция на хиатусова аксиална херния

Други възстановителни процедури на стомах

90304-00	Друго възстановяване на стомах	
*** 45.19 ДРУГИ ПРОЦЕДУРИ НА ТЪНКО ЧЕРВО капсулна ендоскопия		
Панендоскопия		
11820-00	<i>Включва:</i> двойна балонна ендоскопия Панендоскопия чрез камера капсула Камера хапче } Капсула } ендоскопия Гастроинтестинална камера капсула }	
*** 45.29 ДРУГИ ЕНДОСКОПСКИ ПРОЦЕДУРИ НА ЧЕРВА Балонна ендоскопия		
30473-05	Панендоскопия до илеума Илеоскопия Йеюноскопия	
Панендоскопия с ексцизия		
30473-06	Панендоскопия до илеума с биопсия	
ЛОКАЛНА ЕКСЦИЗИЯ ИЛИ ДЕСТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИЯ ИЛИ ТЪКАН НА ДЕБЕЛО ЧЕРВО *** 45.42 ЕНДОСКОПСКА ПОЛИПЕКТОМИЯ ОТ ДЕБЕЛО ЧЕРВО, ВКЛЮЧИТЕЛНО РЕКТО-СИГМОИДАЛНА ОБЛАСТ <i>Изключва:</i> такова при открит достъп - 45.41		
Фиброоптична колоноскопия с ексцизия		
32087-00	Фиброоптична колоноскопия до флексура хепатика, с полипектомия Колоноскопия до флексура хепатика, с множествени полипектомии Флексибилна сигмоидоскопия с полипектомия Къса колоноскопия с полипектомия <i>Включва:</i> полипектомия чрез или с използване на: • биполарна каутеризация • горещ биопсичен форцепс • бримкова техника	
*** 48.36 ЕНДОСКОПСКА ПОЛИПЕКТОМИЯ ОТ РЕКТУМ		
32093-00	Фиброоптична колоноскопия до цекума, с полипектомия Колоноскопия до цекум, с множествени полипектомии Дълга колоноскопия с полипектомия <i>Включва:</i> полипектомия чрез или използване на: • биполарна каутеризация • горещ биопсичен форцепс • бримкова техника	
*** 45.43 ЕНДОСКОПСКА ДЕСТРУКЦИЯ НА ДРУГА ЛЕЗИЯ ИЛИ ТЪКАН НА ДЕБЕЛО ЧЕРВО ендоскопска аблация на тумор на дебело черво, включително ректо-сигмоидална област ендоскопско спиране на хеморагия от колона портална колопатия <i>Изключва:</i> ендоскопска полипектомия от дебело черво - 45.42		
Деструктивни процедури на дебело черво		
90308-00	Ендоскопска деструкция на лезия на дебело черво Ендоскопска: • аблация на тумор на дебело черво • Аргон-плазма коагулация • контрол на дебелочревно кървене • деструкция на дебелочревни тъкани <i>Не включва:</i> с лазер (30479-02 [908])	
30479-02	Ендоскопска лазерна терапия на дебело черво Ендоскопска лазер терапия на дебелочревни: • доброкачествени съдови лезии • неоплазма • стриктура	
Деструктивни процедури на ректум или анус		
30479-01	Ендоскопска лазерна терапия на ректум Ендоскопска лазер терапия за:	

90312-00	• доброкачествени съдови лезии • неоплазма Електрокоагулация на ректална тъкан Електрокоагулация на ректална лезия <i>Не включва:</i> такава при хемороиди (постоперативно) (90345-00 [931]) • стриктура
ДИЛАТАЦИЯ И МАНИПУЛАЦИЯ НА ЧЕРВО	
*** 46.85 ДИЛАТИРАНЕ НА ЧЕРВО	
балонна дилатация на дуоденум	
балонна дилатация на йеюnum	
Ендоскопска дилатация на стомашна стриктура	
30474-00	Балонна дилатация на дуоденум
Други възстановителни процедури на тънки черва	
30379-00	Балонна дилатация на йеюnum
Друго възстановяване на дебело черво	
32094-00	Ендоскопска дилатация на колоректална стриктура Ендоскопска дилатация на колоректална анастомозна стриктура
Процедури за приложение, поставяне или премахване върху дебело черво	
90295-00	Ендоскопско поставяне протеза на дебело черво Ендоскопско поставяне на дебелочревен стент
90295-01	Ендоскопска подмяна на протеза на дебело черво Ендоскопска: • подмяна } • ревизия } дебелочревен стент
90295-02	Ендоскопско отстраняване на протеза на дебело черво Ендоскопско изваждане на дебелочревен стент <i>Не включва:</i> такава с подмяна (90295-01 [906])
Процедури за приложение, поставяне или премахване върху ректум или анус	
90295-03	Ендоскопско поставяне на ректална протеза Ендоскопско поставяне на ректален стент
90295-04	Ендоскопска подмяна на ректална протеза Ендоскопска: • подмяна } • ревизия } ректален стент
90295-05	Ендоскопско отстраняване на ректална протеза Ендоскопско изваждане на ректален стент <i>Не включва:</i> такава при подмяна (90295-04 [929])
Процедури за приложение, поставяне или премахване върху тънки черва	
92068-00	<i>Включва:</i> двойно-балонна ентроскопия Ендоскопско поставяне на дуоденална протеза Ендоскопско поставяне на дуоденален стент: • метален (Wallstent) • полиетиленов
92068-01	<i>Включва:</i> дилатация на дуоденум Ендоскопска подмяна на дуоденална протеза Ендоскопска подмяна на дуоденален стент: • метален (Wallstent) • полиетиленов
92068-02	<i>Включва:</i> дилатация на дуоденум Ендоскопско премахване на дуоденална протеза Ендоскопско изваждане на дуоденален стент: • метален (Wallstent) • полиетиленов <i>Не включва:</i> такава с подмяна (92068-01 [892])
ЛОКАЛНА ЕКСЦИЗИЯ ИЛИ ДЕСТРУКЦИЯ НА ДРУГИ ЛЕЗИИ ИЛИ ТЪКАНИ НА АНУС	
***49.31 ЕНДОСКОПСКА ЕКСЦИЗИЯ ИЛИ ДЕСТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИЯ ИЛИ ТЪКАН НА АНУС	
Ексцизия на лезия или тъкан на ректум или анус	
90315-00	Ендоскопска ексцизия на лезия или тъкан на анус

Ендоскопска ексцизия на тъкан или лезия на ануса

Не включва: ендоскопска ексцизия на анални:

- полип (32078-00, 32081-00 [910], 32087-00, 32093-00 [911])
- кожни израстъци (32078-00, 32081-00 [910], 32087-00, 32093-00 [911])

ЛОКАЛНА ЕКСЦИЗИЯ ИЛИ ДЕСТРУКЦИЯ НА ЛЕЗИЯ ИЛИ ТЪКАН НА РЕКТУМ
*** 49.45 ЕНДОСКОПСКО ЛИГИРАНЕ НА ХЕМОРОИДИ И РЕКТАЛНИ ВАРИЦИ

Процедури при хемороиди

32135-00 Лигиране на хемороиди с гумен пръстен

ДИАГНОСТИЧЕН УЛТРАЗВУК (ЕХОГРАФИЯ)

*** 88.74 ДИАГНОСТИЧЕН УЛТРАЗВУК НА ХРАНОСМИЛАТЕЛНА СИСТЕМА

ендоскопска или ендолюменна ехография

Интервенционална ехография – пункционни техники за цито- и хистобиопсия

Друг ултразвук

30668-00 Ендоскопски ултразвук

Ултразвук, съвместно с ендоскопия

55601-00 Трансректален ултразвук за ендолюменна ехография

ОСНОВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ХРАНОПРОВОД

** 42.24 ЗАТВОРЕНА (ЕНДОСКОПСКА) БИОПСИЯ НА ХРАНОПРОВОД

вземане на проба с четка или промивка

езофагоскопия с биопсия

аспирационна биопсия на хранопровод

Изключва:

езофагогастродуоденоскопия (EGD) със затворена биопсия - 45.16

Други ексцизионни процедури на хранопровод

30473-04 Езофагоскопия с биопсия

ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА СТОМАХ

** 44.14 ЗАТВОРЕНА (ЕНДОСКОПСКА) БИОПСИЯ НА СТОМАХ

взимане на проба с четка или промивка

Изключва:

езофагогастродуоденоскопия (EGD) със затворена биопсия - 45.16

Панендоскопия с ексцизия

Дуоденоскопия

Гастроскопия

Езофагогастродуоденоскопия [EGD]

} с ексцизия

Включва: двойно балонна ентероскопия

30473-01 Панендоскопия до дванадесетопръстника с биопсия

ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ТЪНКО ЧЕРВО

** 45.14 ЗАТВОРЕНА (ЕНДОСКОПСКА) БИОПСИЯ НА ТЪНКО ЧЕРВО

взимане на проба с четка или промивка

Изключва:

езофагогастродуоденоскопия (EDG) със затворена биопсия - 45.16

30473-06 Панендоскопия до илеума с биопсия

ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ДЕБЕЛО ЧЕРВО

** 45.25 ЕНДОСКОПСКА БИОПСИЯ НА ДЕБЕЛО ЧЕРВО

Изключва:

проктосигмоидоскопия с биопсия - 48.24

Фиброоптична колоноскопия с ексцизия

32090-01 Фиброоптична колоноскопия до цекума, с биопсия

Колоноскопия до цекум, с множествени биопсии

Дълга колоноскопия с биопсия

ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА РЕКТУМ, РЕКТОСИГМОИД И ПЕРИРЕКТАЛНА ТЪКАН

** 48.24 ЗАТВОРЕНА ЕНДОСКОПСКА БИОПСИЯ НА РЕКТУМ

взимане на проба с четка или промивка

проктосигмоидоскопия с биопсия

32084-01 Фиброоптична колоноскопия до флексура хепатика, с биопсия

Колоноскопия до флексура хепатика, с множествени биопсии
Флексибилна сигмоидоскопия }
Къса колоноскопия } с биопсия

** 88.76 ДИАГНОСТИЧЕН УЛТРАЗВУК НА КОРЕМ И РЕТРОПЕРИТОНЕУМ

Конвенционална ехография
и/или
Doppler ехография

Ултразвук на корем или таз

55036-00 Ултразвук на корем
Включва: сканиране на уринарен тракт
Не включва: коремна стена (55812-00 [1950])
при състояния, свързани с бременност (55700 [1943], 55729-01 [1945])

Дуплекс ултразвук на интраторакални или интраабдоминални съдове

Включва: В-mode ултразвуково изследване и интегрирано Доплерово измерване на поток чрез спектрален анализ
Не включва: такава с мапиране на кондуит (55294 [1948])
55276-00 Дуплекс ултразвук на интра-абдоминални, аорта и илиачни артерии и/или вена кава инфериор и илиачни вени
Не включва: при състояния, свързани с бременност (55700 [1943], 55729-01 [1945])
55278-00 Дуплекс ултразвук на ренални и/или висцерални съдове
Включва: дуплекс ултразвук на:
• аорта
• илиачни съдове
• вена кава инфериор
Не включва: при състояния, свързани с бременност (55700 [1943], 55729-01 [1945])

** 89.29 ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА

Включва задължително:
Химично изследване на урина

** 89.52 ЕЛЕКТРОКАРДИОГРАМА

Друга електрокардиография [ЕКГ]

11700-00 Друга електрокардиография [ЕКГ]
Не включва: тези включващи по-малко от 12 отвеждания – пропусни кода

**90.59 ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ

Включва задължително следния пакет медико-диагностични изследвания:
Хематологични – хемоглобин, еритроцити, левкоцити, тромбоцити, Hct и изчислени съотношения, с диференциално броене на клетки, СУЕ
Клиничко-химични –кр. захар, креатинин
Хемокоагулационни изследвания – фибриноген, протромбиново време (индекс, INR)

** 90.89 ПАТОМОРФОЛОГИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ГОРНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ – ДО ИЛЕУМ

** 90.99 ПАТОМОРФОЛОГИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ – ОТ ИЛЕУМ ДО АНУС

ОСНОВНИ ТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

ТРАНСФУЗИЯ НА КРЪВ И КРЪВНИ КОМПОНЕНТИ

* 99.04 ТРАНСФУЗИЯ НА ЕРИТРОЦИТНА МАСА

Прилагане на кръв и кръвни продукти

13706-02 Приложение на опаковани клетки
Трансфузия на:
• еритроцити
• опаковани клетки
• червени кръвни клетки

*99.05 ТРАНСФУЗИЯ НА ТРОМБОЦИТИ

ТРАНСФУЗИЯ НА ТРОМБОЦИТНА МАСА

13706-03 Приложение на тромбоцити
Трансфузия на:
• тромбоцити

*99.06 ТРАНСФУЗИЯ НА ФАКТОРИ НА СЪСИРВАНЕ

92061-00 Приложение на кръвосъсирващи фактори

- Трансфузия на:
- антихемофилен фактор
  - коагулационни фактори НКД
  - криопреципитати
  - фактор VIII

*99.07 ТРАНФУЗИЯ НА ДРУГ СЕРУМ

трансфузия на плазма
Инфузия на Humanalbumin

Изключва:

инжекция (трансфузия) на:
гамавенин – 99.16
гама-глобулин – 99.14

92062-00 Приложение на друг серум

- Трансфузия на:
- албумин
  - плазма (прясно замразена) (FFP)

* 99.08 ТРАНФУЗИЯ НА КРЪВОЗАМЕСТИТЕЛ

трансфузия на декстран

92063-00 Приложение на кръвен експандер

Разреждане на кръвта

Трансфузия на:

- кръвозаместители
- Dextran
- Rheomacrodex

* 99.09 ТРАНФУЗИЯ НА ДРУГА СУБСТАНЦИЯ, КРЪВНИ ЗАМЕСТИТЕЛИ

кръвен заместител
гранулоцити

Изключва:

трансплантация (трансфузия) на костен мозък - 41.0

92064-00 Приложение на друг кръвен продукт

Трансфузия на:

- кръвни заместители
- гранулоцити

* 99.15 ПАРЕНТЕРАЛНА ИНФУЗИЯ НА КОНЦЕНТРИРАНИ ХРАНИТЕЛНИ СУБСТАНЦИИ

Приложение на фармакотерапия

Прилагане на фармакологични агенти със системен ефект

Не включва: прилагане на:

- кръв и кръвни продукти (виж блок [1893])
- фармакологичен агент за:
  - анестезия (виж блокове [1333], [1909] и [1910])
  - имунизация (виж блокове [1881] до [1884])
  - локален ефект (виж Индекс: Инжектиране, по локализация и инжектиране, по видове, по локализация)
  - поведение при ектопична бременност (виж блок [1256])
  - поведение при болка (виж блокове [31] до [37] и [60] до [66] и [1552])
  - перфузия (виж блок [1886])
  - ваксинация (виж блокове [1881] до [1883])

хирургическо прилагане на химиотерапевтични агенти (виж блок [741])

Забележка: Последващият списък с приложения е създаден за употреба с кодовете от блок [1920] Прилагане на фармакотерапия

96199-07 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, хранително вещество

Виж допълнителни знаци

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])

- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])
- Не включва:* хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

* 99.18 ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНFUЗИЯ НА ЕЛЕКТРОЛИТИ

96199-08 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, електролит

Виж допълнителни знаци

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

* 99.21 ИНЖЕКЦИЯ НА АНТИБИОТИК

96197-02 Мускулно приложение на фармакологичен агент, противоифекциозен агент

Виж допълнителни знаци

* 99.22 ИНЖЕКЦИЯ НА ДРУГИ АНТИ-ИНФЕКЦИОЗНИ МЕДИКАМЕНТИ

96199-02 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, противоифекциозен агент

Виж допълнителни знаци

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

* 99.25 ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНFUЗИЯ НА ПРОТИВОРАКОВА СУБСТАНЦИЯ

96199-00 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, антинеопластичен агент

* 99.29 ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНFUЗИЯ НА ДРУГО ЛЕЧЕБНО ИЛИ ПРОФИЛАКТИЧНО ВЕЩЕСТВО

96199-09 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент

Виж допълнителни знаци

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

96200-09 Подкожно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент

96197-09 Мускулно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент

Изискване: Клиничната пътека се счита за завършена, ако са приложени и отчетени:

- една високоспециализирана интервенционална процедура, четири основни диагностични и една терапевтична процедура;
- при извършване на процедури с кодове: ****42.24/30473-04; ***42.33/30476-00//30476-01/30476-02/30478-11/30478-12/30478-19/30479-00/30478-13/30497-00/30478-01/30478-02/ 30478-03/30478-20** (при полипектомия); *****43.41/30478-01/30478-02/30478-03/30476-03/30476-03** (при полипектомия); *****43.42/90297-01; **44.14/30473-01; **45.14/30473-06; **45.25, 32090-01; ***45.34/30473-06/30478-14/30478-15/30478-16/30478-17/30478-21/90297-02; ***45.42/32087-00/32093-00; **48.24/32084-01 и ***48.36/32093-00** е задължително извършването на патоморфологично изследване ****90.89** или ****90.99**;
- При извършване на процедура *****45.30/30478-04** е достатъчно прилагане на доказателствен материал на лезията (на хартиен или магнитен носител);
- терапевтичните процедури: ****99.21/96197-02; **99.22/96199-02; **99.25/96199-00 и **99.29/96199-09/96200-09/96197-09**, се кодират само при тридневен курс на лечение, като в ИЗ се посочва вида, дозата и курса на лечение.

При лица до 18 годишна възраст клиничната пътека се счита за завършена, ако са приложени и отчетени: една високоспециализирана интервенционална процедура, две диагностични процедури и две терапевтични процедури (от които едната задължително е ****99.29/96199-09/96200-09/96197-09**.

Клиничната пътека за лица под и над 18 годишна възраст се счита за завършена, ако са приложени ехографски протокол със или без снимка от ехография, ендоскопски протокол и/или снимка от друго изобразяващо изследване – за основните процедури, с които се отчита пътеката.

За всички клинични пътеки, в чийто алгоритъм са включени образни изследвания (рентгенографии, КТ/МРТ и др.), да се има предвид следното:

Всички медико-диагностични изследвания се обективизират само с оригинални документи, които задължително се прикрепват към ИЗ. Рентгеновите филми или друг носител при образни изследвания се прикрепват към ИЗ.

Резултатите от рентгенологичните изследвания се интерпретират от специалист по образна диагностика, съгласно медицински стандарт „Образна диагностика”.

Документът с резултатите от проведени образни изследвания съдържа задължително:

- трите имена и възрастта на пациента;
- датата на изследването;
- вида на изследването;
- получените резултати от изследването и неговото тълкуване;
- подпис на лекаря, извършил изследването.

Фишът се прикрепва към ИЗ.

В случаите, когато резултатите от проведени образни изследвания не могат да останат в болничното лечебно заведение, в ИЗ на пациента следва да се опише точно резултата от проведеното образно изследване, а самите снимки от него се предоставят на пациента срещу подпис в ИЗ.

I. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Клиничната пътека се изпълнява в обхвата на медицинската специалност "Гастроентерология", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Гастронтерология", от обхвата на медицинската специалност "Хирургия", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Общи медицински стандарти по хирургия, неврохирургия, гръдна хирургия, кардиохирургия, съдова хирургия, детска хирургия и лицево-челюстна хирургия", от обхвата на медицинската специалност "Детска хирургия", осъществявана най-малко от второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Общи медицински стандарти по хирургия, неврохирургия, гръдна хирургия, кардиохирургия, съдова хирургия, детска хирургия и лицево-челюстна хирургия", от обхвата на медицинска специалност "Педиатрия", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Педиатрия", от обхвата на медицинската специалност "Детска гастроентерология", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Педиатрия", от обхвата на медицинската специалност "Образна диагностика", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Образна диагностика". Изискванията за наличие на задължителни звена, апаратура и специалисти са в съответствие с посочените медицински стандарти.

1. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположени на територията му и имащо договор с НЗОК.

Задължителни звена/медицинска апаратура
1. Клиника/отделение по гастроентерология или Клиника/отделение по детска гастроентерология или Клиника/отделение по вътрешни болести или Клиника/отделение по хирургия (при наличие на специалист със сертификат по ТЕМ) или Клиника/отделение по педиатрия или Клиника/отделение по детска хирургия или Структура по образна диагностика
2. Анестезиологичен екип
3. Клинична лаборатория
4. Видеоендоскопска апаратура за горна и долна ендоскопия
5. УЗ апарат среден/висок клас, с възможност за Доплер ехографии

2. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ОСИГУРЕНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА ПЪТЕКАТА, НЕНАЛИЧНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури дейността на съответното задължително звено чрез договор с друго лечебно заведение на територията на

населеното място, което отговаря на изискванията за апаратура, оборудване и специалисти за тази КП и има договор с НЗОК.

Задължителни звена/медицинска апаратура
Лаборатория (отделение) по клинична патология

3. НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА.

Блок 1. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст над 18 години:

- лекари със специалност по гастроентерология – минимум двама;

или

лекар със специалност по хирургия, притежаващ **сертификат по ТЕМ** (трансанална ендоскопска микрохирургия) - може да отчита **само** процедури с код *****48.36/32093-00** и *****49.31/90315-00**;

- лекари със специалност по образна диагностика– минимум двама ;

- лекар със специалност по анестезиология и интензивно лечение;

- лекар със специалност по клинична лаборатория.

От работещите в структурата лекари-специалисти минимум един с квалификация по „Абдоминална Доплерова ехография – второ ниво“ и минимум един с квалификация по „Интервенционална гастроинтестинална ендоскопия – второ ниво“. Сертификат, издаден от отдел „Следдипломна квалификация“ към Медицински университет или ВМА.

Блок 2. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст под 18 години:

лекари със специалност педиатрия – минимум четирима, от които поне един със специалност по детска гастроентерология;

или

лекари със специалност по детска хирургия – минимум двама, единият от които може да е със специалност по обща хирургия;

- лекар със специалност по клинична лаборатория;

- лекар със специалност по анестезиология и интензивно лечение;

- лекари със специалност по образна диагностика– минимум двама .

От работещите в структурата лекари-специалисти минимум един с квалификация по „Абдоминална Доплерова ехография – второ ниво“ и минимум един с квалификация по „Интервенционална гастроинтестинална ендоскопия – второ ниво“. Сертификат, издаден от отдел „Следдипломна квалификация“ към Медицински университет или ВМА.

При анамнеза от страна на пациента за алергия и предстояща процедура в условия на анестезия, се извършва задължителна консултация с лекар със специалност по анестезиология или клинична алергология.

Скъпоструващи медицински изделия за провеждане на лечение

Примка за лигиране еднократна	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Накрайник за лигиране еднократен	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Саморазтваряща се ендопротеза за хранопровод или черво и други	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Игла за тънкоиглена биопсия под ехографски контрол	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Игла за биопсия през ехоендоскоп	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Индивидуален набор (капсула и аксесоари) за извършване на капсулна ендоскопия	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Полипектомична примка еднократна	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Игла ендоскопска еднократна	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Клипси за ендоскопска хемостаза	НЗОК не заплаща посоченото изделие

Балон - дилататор	НЗОК не заплаща посоченото изделие
Сет за ПЕГ	НЗОК не заплаща посоченото изделие

II. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ЛЕЧЕНИЕ

Дейностите и услугите по тази клинична пътека се осъществяват незабавно или се планират за изпълнение в зависимост от развитието, тежестта и остротата на съответното заболяване и определения диагностично-лечебен план.

1. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ

Диагностично уточняване и лечение чрез извършване на високоспециализирани интервенционални процедури при:

- онкологично заболяване;
  - стеноза, тубуловолиозен аденом;
  - други остри и хронични обострени заболявания на гастроинтестиналния тракт с данни за бърза прогресия и неповлияващи се от амбулаторно лечение;
  - заболявания в детската възраст.
- Диагностично уточняване и определяне на терапевтично поведение на пациенти със заболявания на гастроинтестиналния тракт без данни за бърза прогресия с необходимост от извършване на високоспециализирани интервенционални процедури на гастроинтестиналния тракт, след приключване на диагностично-терапевтичния процес в специализираната извънболнична медицинска помощ

2. ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБНИЯТ АЛГОРИТЪМ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОПРЕДЕЛЯ ПАКЕТА ОТ БОЛНИЧНИ ЗДРАВНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО СЕ ЗАПЛАЩАТ ПО ТАЗИ КЛИНИЧНА ПЪТЕКА.

Прием и изготвяне на диагностично-лечебен план.

Биологичен материал за медико-диагностични изследвания се взема в първите 24 часа на хоспитализацията. Ехография на коремни органи и ретроперитонеум се извършва до 24 час от постъпването. В случаи на спешност горна ендоскопия или контрастна рентгенография се извършват до 24 часа от постъпването. В случаи извън спешност горна ендоскопия или контрастна рентгенография се извършват до 3 ден от началото на хоспитализацията при минимален болничен престой. КТ и МРТ се извършват до 3 ден от началото на хоспитализацията – при минимален болничен престой. Контролни клинично-лабораторни изследвания на патологично променените показатели се извършват по преценка до края на хоспитализацията.

Условия за провеждане на ендоскопски / ехографски интервенционални процедури на гастроинтестиналния тракт

1. Клинично – лабораторни изследвания (според съответните заболявания и показания):
  - хематологични показатели (хемоглобин, еритроцити, левкоцити, тромбоцити, Hct и изчислени съотношения, с диференциално броене на клетки).
  - клинично-химични показатели – общ белтък, албумин, кр. захар, креатинин, урея, амилаза, билирубин – общ и директен, сер. желязо, ЖСК, АСАТ, АЛАТ, ГГТ, АФ, ЛДХ, Na, K, Cl, при показания - АКР, С-реактивен протеин, туморни маркери (СЕА, СА 19-9, СА-72-4 и др.),
  - хемостаза – фибриноген, протромбиново време (индекс, INR), при показания - АПТТ (пТПВ/ККВ);
  - пълно изследване на урина;
2. Кръвна група.
3. Рентгенография на бял дроб и сърце – по преценка.
4. ЕКГ.
5. Абдоминална ехография (ехография на коремни органи).
6. Стандартно ендоскопско изследване на горния или долен ГИТ (горна или долна гастроинтестинална ендоскопия) с или без ендоскопска биопсия, четкова или друга

цитология;

7. Хистологично изследване и /или цитологично изследване.

8. Контрастна рентгенография на горния ГИТ - при показания.

9. Допълнителни изследвания - при показания:

- изобразителни изследвания, напр. рентгенография, КТ, МРТ;
- микробиологични и паразитологични изследвания (биологични материали, кръв, биопсичен/цитологичен материал), имунологични и други изследвания;

10. Подготовка/лечение.

Медикаментозното лечение включва:

- корекция на жизнено важни функции, анемия, коагулационни нарушения, придружаващи заболявания;

- лечение на основното заболяване според препоръките за стандартизирано поведение на БНДГЕ (Българско научно дружество по гастроентерология).

Лечението се провежда с антисекретори (H-2 блокери, инхибитори на протонната помпа); протектори на лигавицата, прокинетици или други медикаменти, повлияващи функцията на сфинктерите и моториката на горния ГИТ, кръвоспиращи, антибиотици и други антибактериални средства, соматостатин, противотуморни и имуномодулиращи средства и др.; спазмолитици; обезболяващи; хепарин; електролитни и инфузионни р-ри; кортикостероиди, средства за корекция на хипоалбуминемия и анемия, осигуряване на ентéralно или парентерално хранене, сондово хранене или перорално хранене с концентрирани хранителни субстанции др. По индикации - трансфузия на цяла кръв или кръвни компоненти, кръвозаместители, фактори на съсирване, хуманалбумин и други.

Други терапевтични процедури – промивка или локална инстилация на храни и концентрирани хранителни субстанции през сонда или перкутанна ендоскопска гастроентеростомия.

ОСНОВНИ ИНТЕРВЕНЦИОНАЛНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ГИТ

1) Ендоскопско изследване на ГИТ със:

- хромоендоскопия; ендоскопска макробиопсия; диагностично-терапевтична ендоскопска мукозна резекция; други.

2) Балонна ентéроскопия.

- Болест на Крон; неясно кървене от ГИТ; глутенова ентéропатия, болест на Уипъл, паразитози; тумори на тънкото черво; чревна полипоза; язви на тънкото черво (напр. медикаментозно предизвикани от НСПВС, аспирин).

3) Ендоскопска ехография с или без тънкоиглена (аспирационна биопсия) цитология от тъкан от лезии в стената и извън нея с цел:

- оценка на промените на стената на ГИТ или съседни структури; диагноза на субмукозни лезии; стадиране на карцином, други тумори; диференциална диагноза на лимфаденопатия; медиастинална маса; аспирация на кистични образувания.

4) Долна ендоскопска ендолуменна ехография, със или без тънкоиглена биопсия за:

- стадиране на карцином, други тумори, диагноза на субмукозни лезии, при болест на Крон, язвен колит, при перичревни абсцеси и фистули;

5) При показания се извършва:

- доплерово ехографско изследване;

- тънкоиглена /аспирационна биопсия или аспирация на течни колекции.

6) Капсулна ентéроскопия.

- Болест на Крон; неясно кървене от ГИТ; глутенова ентéропатия, болест на Уипъл, паразитози; тумори на тънкото черво; чревна полипоза; язви на тънкото черво (напр. медикаментозно предизвикани от НСПВС, аспирин).

ОСНОВНИ ИНТЕРВЕНЦИОНАЛНИ ТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ГИТ

ИНТЕРВЕНЦИОНАЛНО ЕНДОСКОПСКО ЛЕЧЕНИЕ

1) Перкутанна ендоскопска гастро-/ ентеростомия се прави:

- при невъзможност за приемане на храна/вода при злокачествени и доброкачествени заболявания – органични и функционални; за хранене с концентрирани хранителни субстанции.

2) Ендоскопско отстраняване на доброкачествени новообразувания на лигавицата на ГИТ се прави при:

- аденоматозен(и) или неаденоматозен(и) полип(и); плосък аденом; фамилна полипоза; синдром на Peutz Jeghers с кървене от полип(и).

Използвани ендоскопски манипулации: ендоскопска щипкова полипектомия; ендоскопска бримкова полипектомия; ендоскопска мукозна резекция; аргон-плазмена коагулация или друга ендоскопска деструкция.

3) Ендоскопско радикално лечение на мукозен рак без инвазия в лимфните възли, премалигнени лезии (интестинална метаплазия и дисплазия).

Методи: 1. Ендоскопска мукозна резекция; 2. Тъканна деструкция след предварително хистологично изследване: нетермична лазерна фотодинамична терапия; термични методи: аргон-плазмена коагулация, мултиполана електрокоагулация; Heater probe; ND:YAG, KTPн лазер; 3. Комбинирано ендоскопско лечение.

4) Антирефлуксни ендоскопски процедури:

- ГЕРБ и аксиална херния (без индикации или неподходящи за оперативно лечение).

5) Ендоскопска инжекционна терапия:

- при туморен процес: интратуморно или перитуморно инжектиране на лечебна субстанция;

- локално лечение на възпалителен оток или стриктури: кортикостероиди или други медикаменти;

- ендоскопска инжекционна терапия на сфинктерни зони.

6) Ендоскопска дилатация на стеснени участъци с балонни катетри; пластмасови дилататори или метални оливи (само за хранопровод и кардия):

- дисфагия при ахалазия и други функционални нарушения; доброкачествени стриктури; злокачествени стриктури; преди ендоскопско протезиране; отвън стеснени участъци и други.

7) Ендоскопско протезиране (поставяне на пластмасови, метални или други ендопротези) при:

- доброкачествени или злокачествени стриктури на ГИТ; фистули вкл. бронхоезофагеални.

8) Ендоскопска туморна реканализация – вътрелуменна туморна деструкция (аблация, реканализация) – при запушване на участъци от ГИТ; преди протезиране или при туморно прорастване в протезата; кървене от тумор.

Методи: 1. Интра- или перитуморно инжектиране/химична аблация - абсолютен алкохол, склерозиращи вещества, химиотерапевтици, други; 2. Вътрелуменна туморна деструкция - ND: YAG лазерна аблация; 3. Комбинирано лечение, фотодинамична терапия, електрокоагулация; 4. АПК.

9) Терапевтични процедури чрез горна или долна ендоскопска ехография:

тънкоиглено инжектиране: за лечение на тумори - тъканна деструкция или обезболяване; дрениране на кисти, абсцесни кухини и др.

10) Ендоскопска хемостаза – в допълнение на другите ендоскопски процедури или при видимо кървяща лезия.

ПОКАЗАНИЯ ЗА ОПЕРАТИВНО ЛЕЧЕНИЕ

При индикации, неповлияване или възникнали усложнения, след обсъждане с хирург болният се насочва за хирургично лечение.

Здравни грижи.

ПРИ ЛЕЧЕНИЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА, ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ Е ДЛЪЖНО ДА ОСИГУРЯВА СПАЗВАНЕТО ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА, УСТАНОВЕНИ В ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО.

ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА СЕ УПРАЖНЯВАТ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ.

3. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

Окончателната диагноза се поставя:

- след ендоскопско, хистологично или цитологично изследване;
- след ехоендоскопско изследване – за определяне стадия на тумора;
- след рентгенологично изследване – при стриктура или обструкция от притискане, субмукозни промени, фистула, невъзможен ендоскопски достъп поради анатомични причини, първични и вторични моторни нарушения; при извършване на някои специализирани терапевтични ендоскопски манипулации – дилатация, протезиране и други.

4. ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЛЕДБОЛНИЧЕН РЕЖИМ.

Диагностични, лечебни и рехабилитационни дейности и услуги при дехоспитализацията:

Контрол на здравното състояние на пациента и медицинско заключение за липса на медицински риск от приключване на болничното лечение въз основа на обективни данни за стабилизиране на състоянието (клинични/параклинични) и изпълнение на едно или повече от следните условия:

- при осигуряване на коректна диагноза и лечение на основното заболяване, съгласно алгоритъма - ендоскопско и/или медикаментозно;
- стабилизирано състояние на пациента след интервенционалната процедура;
- документирано подобряване на жизненоважни параметри и лабораторни показатели, които е възможно да бъдат повлияни до края на необходимия болничен престой.

Насочване към Клинична онкологична комисия (съгласно медицински стандарт "Медицинска онкология") на лечебно заведение или обединение, с възможности за комплексно лечение в случаите на доказано онкологично заболяване.

Довършване на лечебния процес и проследяване

В цената на клиничната пътека влизат до два контролни прегледа при явяване на пациента в рамките на един месец след изписване и задължително записани в епикризата.

Контролните прегледи след изписване на пациента се отразяват в специален дневник/журнал за прегледи, който се съхранява в диагностично-консултативния блок на лечебното заведение – изпълнител на болнична помощ.

При диагноза включена в Наредбата за диспансеризация, пациентът се насочва за диспансерно наблюдение, съгласно изискванията на същата.

5. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА НА РАБОТОСПОСОБНОСТТА – извършва се съгласно Наредба за медицинската експертиза на работоспособността.

III. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

1. ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТА се документира в *“История на заболяването”* (ИЗ) и в част II на *„Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“* - бл.МЗ-НЗОК №7.

2. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБНИЯ АЛГОРИТЪМ – в *“История на заболяването”*.

3. ИЗПИСВАНЕТО/ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В:

- *“История на заболяването”*;
- част III на *„Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“* - бл.МЗ-НЗОК №7;
- епикриза – получава се срещу подпис на пациента (родителя/настойника/попечителя), отразен в ИЗ.

4. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ – подписва се от пациента (родителя/настойника/попечителя) и е неразделна част от *“История на заболяването”*.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТА (РОДИТЕЛЯ /НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ)

Заболяванията на стомашно-чревния тракт (храносмилателната система) протичат с разнообразни оплаквания: гадене, повръщане, болка или дискомфорт в различни части на корема, запек, диария и други. Възможно е при кървене да се появи ясна видима кръв при повръщане или в изпражненията, изпражненията да станат катраненочерни или да настъпи повръщане на материи с вид на разрежено кафе. Вашият личен лекар съвместно със специалиста гастроентеролог ще преценят дали Вашите оплаквания са сериозни. Ако е необходимо ще Ви насочат за уточняване на заболяването и лечение в гастроентерологично отделение или клиника.

Когато изследванията, необходими за изясняване на естеството на Вашето заболяване изискват специална подготовка, наблюдение след провеждането им или се комбинират с лечебни процедури (“малки операции” без отваряне на корема), Вашият лекар ще Ви предложи прием в гастроентерологично отделение. Ако той прецени, че общото Ви състояние е увредено или заболяването Ви протича тежко, също ще Ви насочи към болница.

В гастроентерологичното отделение, в зависимост от Вашите оплаквания ще бъде проведен комплекс от диагностични процедури:

- вземане на кръв за лабораторни изследвания;
- рентгеново/скениращо изследване на съответния болен орган със или без използването на контрастно вещество, вкарано във вена, изпито през устата или чрез клизма;
- оглед на органите в корема с ехограф;
- оглед на повърхностната обвивка на храносмилателната тръба с огъваема тръба с оптика (ендоскоп) през устата или през ануса (долния краен отвор на стомашно – чревната тръба);
- вземане на малко парче за изследване под микроскоп;
- други изследвания според преценката на Вашия лекар.

Лечението на Вашето заболяване може да бъде извършено с лекарства приети през устата, вкарани през вената или в мускул, както и под формата на лечебни клизми. Според установените болестни промени лечението включва и: изгаряне, изрязване на тумор, разширение на стеснени участъци, спиране на кървене, дрениране на кухини, и други чрез ендоскоп, под ехографски или друг контрол.

След проведеното лечение може да бъдете насочен за проследяване от Вашият ОПЛ или специалиста гастроентеролог, но може да Ви бъде предложено оперативно или друго лечение.

В зависимост от необходимите за Вас изследвания и/или лечебни процедури ще Ви бъде предоставена обширна информация, а за част от тях ще Ви бъде поискано писмено съгласие.